

כמלצן וכו' לשון רש"י ור"ל אע"ג שאסרו כסכום בקודר כס"ה שם שאין טיט ודאי כוונתו לנחמנו וכו' וזש"ש מפני שמחכוין וכו' אבל כאן ודאי כוונתו משום טיט רק דמיי למלצן לכן מצפנים דלא וכו' עכ"ל.

(ד) ובביאור זה יתיישב שיטת הט"ז והאחרונים שהתירו לגרר צואה ציפורן דאף שהסיר הכתם והכשיר הצגד ללבישה אין צוה ענין כיצום כיון דאין זה ע"י מים והא דחייבו בניעור צגד אין זה שייך כלל לניד"ד לחיוב נייעור מיירי רק שמחזיר צגד לחידושו וצוה חייבו ורק בצגד שחור וצגדרא שמקפיד שלא ללבוש צגד שאינו ניכר בחידושו משא"כ ככתם ע"ג צגד אין זה חידוש צגד רק הכשרת צגד ללבישה ובלא מים אין צוה כיצום כלל. והאחרונים הוכיחו דמותר להסיר כתם ממש"כ צגמ' דף קמא. דטיט שע"ג צגדו מכסכו מצפנים ואין מכסכו מצחוץ וכ"פ שו"ע ש"צ ס"ז ומצואר דאין חיוצ ליוצן בהסרת כתם אעפ"י שעי"ז מכשיר הצגד [ולדעת ה"ה] לנכרך לומר דמיירי שעדיין נשאר רושם שאינו מסיר כל הכתם וכמ"ש ה"ה [ל שם].

(ה) ולפי ציבור זה יתורץ קושית רע"א בתירוצו נכון דהנה הגרע"א דף קמא. הקשה בסמירת הסוגיות דצדף קמא. התירו להסיר טיט שע"ג צגדו כשמפשף מצפנים. ופירש"י בטעם ההיתר וז"ל דלא מוכחא מילתא לאיתחזויי כמלצן. ומלצן ממש לא הו' דאין נותן שם מים עכ"ל ותמה הגרע"א דצדף קמא. חייבו צמנער טליתו מן האצק ולשיטת רש"י מיירי צלי מים ואפ"ה חייב משום כיצום וא"כ מצינו כיצום בלא מים, ונראה דלפמש"כ יש לתרץ דצדף קמא. מיירי בחידוש צגד ע"י נייעור ורק צוה נמחדש תולדת ליוצן משא"כ בחיקון צגד לא שייך צו כיצום כיון דאין צו מים וגם אין צו חידוש. וא"כ שפיר כתב רש"י דף קמא. דהסרת כתם בלא מים לא שייך צו כיצום ואינו שייך כלל לנייעור צדף קמא. כנלע"ד תירוצו נכון.

מורכב מצ' פעולות, א' חידוש הצמר צ' תיקון צמים, וכשנעשים צ' התיקונים הו' אז מלאכה וכנעשה רק אחד משני התיקונים צפ"ע הו' תולדה ומש"ה כיצום וסחיטה הו' תולדה כיון שמתקן הצגד ע"י מים. ונייעור הו' תולדה אפי' בלא מים משום חידוש הצגד, [והשווה למש"כ צסימן ק"א סעיף צ' צסם הרא"ז במלאכת צונה]. ולפ"ז יותר קרוב להבין את החשיבות שייחסו חז"ל לצגד שחור יותר משאר צגדים דצגד שחור ניכר חידושו צצרק השחרורית ועדיף טפי משאר צגדים. וז"ל דציבור זה שייך גם לשיטת התוס' דס"ל דנייעור צגד מיירי דוקא שמנער טל או מים אפ"ה עיקר קיצת החיוב משום שמחזיר הצגד לחידושו דצל"ז אין כאן כלל מלאכת ליוצן דנייעור הו' תולדה גרועה דגרע טוצא מקחיטה. עיין בשבועות דף ו: ברש"י ד"ה רבינא אמר וד"ה ודילמא.

ולדאמור יתבאר היטב הטעם שאסרו צגמ' דף קמא. וצשו"ע ש"צ ס"ה לשפסף קודר שאחר הכביסה מפני שמחכוין לנחמנו, דכיון שמחכוין להנהיל הליצון הרי"ז דומה לנייעור צגד שחייבו צו אפי' בלא מים משום שמהדש הצגד וה"ה צשיפשוף צגד לאחר הכביסה שדרך לעשות כן כדי להנהיל שגורו שגראה ליוצן. וציבור זה יתורץ קושית ה"ה [ל שם] ס"י ש"צ ס"ז ד"ה דהו' שחמה ע"ד הט"ז שהתיר לגרר כתם מהצגד דלכאורה לא גרע זה מכסכומי קודר צסעיף ה' שאסרו מפני שמכוין לנחמנו וה"נ צגרירת הכתם מצגדו יאסר מטעם זה. וז"ל לתרץ דיש לחלק דצקודר אסרו משום דכל פעולתו רק להנהיל הצגד שהרי פעולתו רק להוסיף צרק לצגד וצוה גזרו שדומה ליוצן משום חידוש הצגד כמש"ל. משא"כ צמסיר טיט מצגדו שאין כוונתו כלל להוסיף צרק או למדש צגד רק להסיר הלכלוך אין צוה ענין כיצום כיון דליכא מים. וז"ל דזה כוונת ציבור הגר"א צשו"ע ס"י ש"צ ס"ז וז"ל טיט שעל צגדו משפשו מצפנים דלא מוכחא מילתא לאיתחזויי